

Na osnovu čl. 12 i 24 Zakona o energetici ("Službeni list RCG", broj 39/03), člana 18 Pravila za osnivanje i rad tržišta električne energije ("Službeni list CG", broj 1/09) i člana 24 Statuta Regulatorne agencije za energetiku ("Službeni list RCG", broj 31/04), Odbor Agencije, na sjednici održanoj 30.07.2009. godine, donio je

PRAVILA

ZA SNABDIJEVANJE ELEKTRIČNOM ENERGIJOM

(Objavljena u "Sl. listu CG", br. 54 od 10. avgusta 2009, 29/10)

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim pravilima uređuje se način snabdijevanja električnom energijom tarifnih i kvalifikovanih kupaca, odnosno regulisanje funkcije javnog snabdjevača, način promjene snabdjevača, kao i postupanje u slučaju neovlašćene potrošnje električne energije.

Regulisanje funkcije javnog snabdjevača odnosi se naročito na:

- utvrđivanje uslova za snabdijevanje tarifnih kupaca električnom energijom,
- snabdijevanje kvalifikovanih kupaca u okviru funkcije snabdjevača posljednjeg izbora,
- kupovinu električne energije za snabdijevanje,
- ugovore o snabdijevanju,
- period očitavanja brojila,
- obračun i način plaćanja isporučene električne energije,
- obustavu snabdijevanja električnom energijom.

Snabdijevanje kvalifikovanih kupaca odnosi se naročito na:

- osnovne principe i pravila rada snabdjevača kvalifikovanih kupaca,
- ugovore o snabdijevanju,
- prava i obaveze kvalifikovanih kupaca i njihovih snabdjevača,
- uslove i postupak promjene snabdjevača.

Postupanje u slučaju neovlašćene potrošnje odnosi se na utvrđivanje obaveza i prava nadležnog mrežnog operatora za slučaj nepropisnog priključenja potrošača ili neovlašćenog preuzimanja električne energije, a naročito na:

- isključenje kupca/nelegalno priključenog potrošača
- obračun neovlašćeno preuzete energije ponovno priključenje.

II SNABDIJEVANJE KUPACA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM PO REGULISANIM TARIFAMA

Opšte odredbe

Član 2

Javni snabdjevač je energetska subjekat koji svoju djelatnost - snabdijevanje električnom energijom :

- tarifnih (nekvalifikovanih) kupaca i
- kvalifikovanih kupaca priključenih na distributivni sistem koji su se opredijelili za snabdijevanje kod javnog snabdjevača, obavlja kao javnu uslugu.

Pod tarifnim kupcima smatraju se kupci koji nemaju pravo da sami biraju snabdjevača, odnosno do 01.01.2015.godine, to su kupci koji pripadaju kategoriji potrošnje "domaćinstva".

Član 3

Pored snabdijevanja kupaca u skladu sa članom 2 ovih pravila, javni snabdjevač je dužan da, kao "snabdjevač posljednjeg izbora", privremeno snabdijeva kvalifikovanog kupca u slučaju da:

- snabdjevač, koji je snabdijevao tog kupca nije više u mogućnosti to da radi (npr. usljed bankrota, većih poremećaja na tržištu i sl.), i
- kupac nema mogućnosti da utiče na nastale okolnosti i bez zaštite gubi snabdijevanje.

Snabdijevanje iz stava 1 ovog člana može trajati najduže 90 dana i za to vrijeme kvalifikovani kupac je dužan da pronađe novog snabdjevača.

Kupac direktno priključen na prenosni sistem, koji je ostao bez snabdjevača, dužan je da javnom snabdjevaču, prije početka snabdijevanja u okviru funkcije snabdjevača posljednjeg izbora, dostavi bankarsku garanciju u iznosu tromjesečne fakture obračunate u skladu sa tarifom za tu vrstu snabdijevanja.

Član 4

Licencu za obavljanje djelatnosti, javnom snabdjevaču izdaje Regulatorna agencija za energetiku (u daljem tekstu: Agencija).

Uslovi snabdijevanja

Član 5

Javni snabdjevač će svakom potencijalnom kupcu iz člana 2 ovih pravila koji ima zaključen ugovor o priključenju sa nadležnim mrežnim operatorom, na njegov zahtjev, ponuditi uslove za pružanje usluge snabdijevanja električnom energijom.

Zahtjev za snabdijevanje se podnosi na obrascu koji propisuje javni snabdjevač i kojeg je dužan da uruči svakom zainteresovanom kupcu. Obrazac obavezno sadrži i spisak potrebnih dokumenata koja se podnose uz zahtjev.

Javni snabdjevač će podnosiocu zahtjeva iz stava 1 ovog člana, u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva, dostaviti uslove za pružanje usluge snabdijevanja i predlog ugovora o snabdijevanju, koji se obavezno zaključuje prije početka snabdijevanja.

Član 6

Kvalifikovani kupac koji je ostao bez svog snabdjevača, podnosi javnom snabdjevaču, kao snabdjevaču posljednjeg izbora, zahtjev za privremeno snabdijevanje na obrascu kojeg propisuje javni snabdjevač.

Zahtjev se podnosi najkasnije 15 dana prije početka snabdijevanja.

Snabdjevač posljednjeg izbora i kvalifikovani kupac, prije početka snabdijevanja zaključuju ugovor o privremenom snabdijevanju.

Član 7

Kvalifikovani kupac kojeg javni snabdjevač privremeno snabdijeva, u skladu sa članom 3 ovih pravila, kada nađe novog snabdjevača dužan je da o tome obavijesti snabdjevača posljednjeg izbora najkasnije 15 dana prije "prelaska" kod novog snabdjevača, odnosno najkasnije 15 dana prije roka utvrđenog u stavu 2, člana 3 ovih pravila.

Kvalifikovanom kupcu kojeg javni snabdjevač - snabdjevač posljednjeg izbora privremeno snabdijeva, koji 15 dana prije isteka roka utvrđenog u stavu 2 člana 3 ovih pravila, ne dostavi obavještenje iz stava 1 ovog člana, javni snabdjevač će ponuditi zaključivanje novog ugovora o snabdijevanju, zasnovanog na tarifama za odgovarajuću kategoriju potrošnje.

Član 8

Kvalifikovanom kupcu na privremenom snabdijevanju u skladu sa članom 3 ovih pravila, koji nije pronašao novog snabdjevača, niti je sa javnim snabdjevačem zaključio novi ugovor u skladu sa članom 7, stav 2 ovih pravila, javni snabdjevač će prekinuti snabdijevanje.

Obavještenje o prestanku snabdijevanja javni snabdjevač će dostaviti kvalifikovanom kupcu 8 dana prije isteka privremenog snabdijevanja.

Član 9

Javni snabdjevač, kao snabdjevač posljednjeg izbora, dužan je da 8 dana prije početka/prestanka privremenog snabdijevanja kvalifikovanog kupca o tome obavijesti nadležnog mrežnog operatora.

Nakon dobijanja obavještenja iz stava 1 ovog člana, mrežni operator će isključiti sa mreže kupca kojem je prestalo snabdijevanje.

Član 10

Kvalifikovani kupci koji se snabdijevaju kod javnog snabdjevača u skladu sa članom 2 ovih pravila, mogu da odaberu drugog snabdjevača.

Kvalifikovani kupci koji se snabdijevaju kod javnog snabdjevača, dužni su da do 1. novembra tekuće godine obavijeste javnog snabdjevača o namjeravanom načinu svog snabdijevanja u narednoj godini.

Ukoliko kvalifikovani kupac ne postupi u skladu sa stavom 2 ovog člana, njegovo snabdijevanje će se i u narednoj godini odvijati preko javnog snabdjevača, pod istim uslovima.

Član 11

Promjena snabdjevača, odnosno prelazak kvalifikovanog kupca na snabdijevanje kod drugog snabdjevača obavlja se u skladu sa odredbama poglavlja čl. 49 - 57 ovih pravila.

Član 12

Javni snabdjevač će u skladu sa godišnjim energetske bilansom, odnosno planiranim potrebama kupaca koje snabdijeva u skladu sa članom 2 ovih pravila, zaključiti ugovor o kupovini energije sa proizvođačem iz Crne Gore po regulisanim cijenama.

Ukoliko se potrebe kupaca ne mogu pokriti kupovinom električne energije na način iz stava 1 ovog člana, javni

snabdjevač će nedostajuće količine energije obezbijediti kupovinom na tržištu po najpovoljnijim uslovima.

Tarife po kojima javni snabdjevač obavlja snabdijevanje kupaca iz člana 2 ovih pravila utvrđuje Agencija u skladu sa Pravilnikom o tarifama za električnu energiju.

Član 13

Javni snabdjevač, radi snabdijevanja kvalifikovanih kupaca u funkciji snabdjevača posljednjeg izbora, električnu energiju kupuje na tržištu.

Tarife po kojima javni snabdjevač vrši snabdijevanje kvalifikovanih kupaca u funkciji snabdjevača posljednjeg izbora, predlaže javni snabdjevač a odobrava Agencija.

Tarife iz stava 2 ovog člana utvrđuju se na osnovu metodologije koju na prijedlog javnog snabdjevača odobrava Agencija.

Član 14

Javni snabdjevač je dužan da preduzme sve što je u njegovoj mogućnosti da energiju za snabdijevanje kupuje po najpovoljnijim cijenama, kako bi obezbijedio da regulisane tarife po kojima snabdijeva kupce budu što povoljnije.

Član 15

Odnosi javnog snabdjevača sa drugim energetske subjektima uređuju se ugovorima.

Javni snabdjevač će sa operatorom prenosa i operatorom distribucije, u svoje ime i u ime svojih kupaca, zaključiti ugovore o korišćenju prenosne, odnosno distributivne mreže.

Član 16

Javni snabdjevač će obezbijediti redovno očitavanje i tačnom mjerenja isporučene električne energije kupcima.

Javni snabdjevač može sa operatorom prenosa i operatorom distribucije zaključiti ugovor o očitavanju brojila. Za kupce koji ne pripadaju kategoriji potrošnje "domaćinstva", period očitavanja ne može biti duži od mjesec dana. Za kupce koji pripadaju kategoriji potrošnje "domaćinstva", period očitavanja ne može biti duži od tri mjeseca.

Član 17

Javni snabdjevač je dužan da:

- objavi opšte uslove za snabdijevanje koje je odobrila Agencija,
 - zaključi ugovore o korišćenju prenosne i distributivne mreže,
 - zaključi ugovor o poravnanju odstupanja u skladu sa Tržišnim pravilima, sa svakim kupcem zaključi ugovor o snabdijevanju,
 - pruža usluge kupcima u skladu sa važećim propisima, tehničkim standardima i mrežnim kodeksima,
 - utvrdi i primjenjuje sistem za vođenje i ažuriranje dokumentacije, pojedinačno za svakog kupca, u vezi sa očitavanjem brojila, fakturisanjem i naplatom, kao i svaku drugu dokumentaciju predviđenu zakonom, kodeksima, Tržišnim pravilima i drugim relevantnim aktima,
 - uspostavi sistem za pružanje usluga kupcima koji će uključivati način dostavljanja računa, davanja informacija i savjeta, kao i odgovora na pitanja kupaca, uključujući i kvalitet usluga,
 - utvrdi postupak za rješavanje prigovora kupaca u prvom stepenu,
- Javni snabdjevač je dužan da pripremi nacрте dokumenata iz alineja 4, 6, 7 i 8 stava 1 ovog člana i dostavi ih Agenciji radi odobravanja, najkasnije 60 dana od dana stupanja na snagu ovih pravila.

Član 18

Kupac je dužan da:

- zaključi ugovor sa javnim snabdjevačem,
 - plaća račune i izvršava druge obaveze u rokovima utvrđenim ugovorom o snabdijevanju električnom energijom.
- Kupac ima pravo da:
- podnese prigovor javnom snabdjevaču, odnosno, u drugom stepenu, žalbu Agenciji, po uslovima utvrđenim zakonom,
 - zatraži naknadu štete od javnog snabdjevača za slučaj prekida ili nekvalitetnog snabdijevanja, u skladu sa zaključenim ugovorom o snabdijevanju i standardima pružanja usluga u pogledu sigurnosti i kvaliteta.

Ugovor o snabdijevanju

Član 19

Javni snabdjevač će sa svakim kupcem iz člana 2, koji bude priključen na mrežu po stupanju na snagu ovih pravila, pojedinačno zaključiti ugovor o snabdijevanju električnom energijom prije početka snabdijevanja.

Sa kupcima iz kategorije potrošnje "domaćinstva" koji su do dana stupanja na snagu ovih pravila snabdijevani po osnovu ugovora po pristupanju, javni snabdjevač će zaključiti ugovor o snabdijevanju električnom energijom u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu Pravila.

Postojeći ugovori po pristupanju tarifnih kupaca ostaju na snazi do zaključenja ugovora o snabdijevanju, ali ne duže od roka utvrđenog prethodnim stavom ovog člana.

Sa kupcima koji ne pripadaju kategoriji potrošnje "domaćinstva", a čije snabdijevanje je počelo prije stupanja na snagu ovih pravila, javni snabdjevač će zaključiti ugovor o snabdijevanju električnom energijom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovih pravila.

Javni snabdjevač ne može snabdijevati kupca sa kojim ne zaključi ugovor o snabdijevanju u skladu sa odredbama ovog člana.

Kupca koji odbije da zaključi ugovor o snabdijevanju, javni snabdjevač neće snabdijevati.

Član 20

Ugovor o snabdijevanju električnom energijom kupaca iz kategorije potrošnje "domaćinstva" obavezno sadrži:

- naziv, matični broj i adresu javnog snabdjevača;
- ime, matični broj i adresu kupca (i adresu dostavljanja računa);
- jedinstveni potrošački broj i identifikacioni broj brojila,
- broj ugovora o priključenju kupca na mrežu;
- mjesto isporuke, mjesto mjerenja i karakteristike mjerne opreme;
- maksimalnu ugovorenu snagu i ugovorenu količinu energije, u skladu sa ugovorom o priključenju;
- vrijeme početka snabdijevanja;
- period očitavanja brojila;
- način obračuna i obračunski period;
- obračun odstupanja od ugovorenih energetske veličine;
- način i vrijeme dostavljanja računa;
- način informisanja potrošača o promjeni tarife;
- visinu i način plaćanja naknade u slučaju neispunavanja uslova ugovora bilo koje ugovorne strane;
- uslove pod kojima se može ograničiti ili obustaviti snabdijevanje kupca i raskinuti ugovor;
- odredbu o načinu rješavanja sporova nastalih iz ugovora.

Ukoliko kupac ne pripada kategoriji potrošnje "domaćinstva", ugovor o snabdijevanju, pored navedenog u stavu 1 ovog člana, treba da sadrži i:

- naziv i adresu kupca,
- ime odgovornog lica,
- kategoriju potrošnje kojoj kupac pripada;
- registracioni broj kod Centralnog registra privrednog suda,
- PIB,
- poslovnu banku i broj žiro računa,
- trajanje ugovora i uslove za njegovo obnavljanje ili raskid i sl.

Član 21

Izuzetno, kada su u pitanju kuće za odmor ili kupci nastanjeni u udaljenim i teško dostupnim mjestima, ugovorom se može predvidjeti mogućnost da kupac sam očitava stanje brojila i podatke o utrošenoj energiji dostavlja javnom snabdjevaču. Ugovorom treba da budu jasno precizirani način i period očitavanja i dostavljanja podataka, izdavanje računa i plaćanje.

Provjeru tačnosti podataka koje dostavlja sam kupac u skladu sa stavom 1 ovog člana, javni snabdjevač je obavezan da vrši neposrednim očitavanjem najmanje jednom u šest mjeseci.

Član 22

Kupac je dužan da u pisanoj formi obavijesti javnog snabdjevača o bilo kojoj promjeni podataka iz ugovora najkasnije u roku od 8 dana od dana nastanka, osim zahtjeva za raskid ugovora o snabdijevanju zbog iseljenja usljed prodaje, odnosno promjene vlasništva, koji je dužan da dostavi najmanje 15 dana prije dana iseljenja.

Ako je kupac blagovremeno podnio zahtjev za raskid ugovora zbog iseljenja, javni snabdjevač je dužan da brojilo očita na dan iseljenja.

Ukoliko je u roku iz stava 1 ovog člana i novi vlasnik podnio zahtjev za zaključenje ugovora o snabdijevanju, uz dostavljanje dokaza o vlasništvu, onda se očitano stanje brojila na dan iseljenja smatra krajnjim stanjem za prethodnog i početnim stanjem za novog vlasnika (kupca).

Član 23

U slučaju kada zahtjev za raskid ugovora nije podnjet blagovremeno, javni snabdjevač je dužan da brojilo očita u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva.

Ukoliko je u međuvremenu, i novi vlasnik podnio zahtjev za zaključenje ugovora o snabdijevanju, registrovano stanje brojila u skladu sa stavom 1 ovog člana smatraće se presječnim za razgraničavanje starog i novog kupca međusobno, odnosno prema javnom snabdjevaču.

Ukoliko tarifni kupac - prethodni vlasnik ne podnese zahtjev za raskid ugovora u roku od 30 dana nakon promjene vlasništva, novi vlasnik koji dostavi dokaze o vlasništvu ima pravo na zaključenje ugovora o snabdijevanju sa javnim

snabdjevačem, pri čemu će se kao početno, uzeti stanje brojila registrovano prilikom posljednjeg očitavanja.

Član 24

Javni snabdjevač može na zahtjev kupca, dati saglasnost da se njegov ugovor o snabdijevanju privremeno ustupi drugom kupcu (zakupcu prostora - potrošačkog objekta), uz uslov:

- da to nije u suprotnosti sa ugovorom o priključenju,
- da su izmirene sve novčane obaveze nastale do dana privremenog prenošenja ugovora o snabdijevanju i
- da su ustupilac ugovora i primalac ugovora podnijeli javnom snabdjevaču propisno ovjerenu izjavu o solidarnom podmirivanju budućih finansijskih obaveza po osnovu tog ugovora.

Ustupljeni ugovor o snabdijevanju ne može se mijenjati bez prethodne saglasnosti ustupioca i javnog snabdjevača.

Ugovor o ustupanju može se raskinuti bilo kad, u pisanoj formi, uz prethodno izmirenje svih finansijskih obaveza, pri čemu su ustupilac i primalac ugovora dužni da u roku od tri dana od raskida obavijeste javnog snabdjevača pisanim putem.

Član 25

Ugovor o snabdijevanju prestaje da važi u slučaju:

- smrti kupca (fizičkog lica),
- prestanka postojanja pravnog lica,
- raskida ugovora.

U slučaju smrti kupca ili prestanka postojanja pravnog lica, pravni nasljednici - fizička ili pravna lica, ako su poznati, dužni su da u roku od 90 dana o tome obavijeste javnog snabdjevača i nadležnog mrežnog operatora. Nakon izmirenja svih finansijskih obaveza, nasljednici/pravni sljedbenici uz podnošenje dokaza o vlasništvu i ugovora o priključenju, imaju pravo da zaključe ugovor o snabdijevanju sa javnim snabdjevačem.

U slučaju smrti kupca ili prestanka pravnog lica, javni snabdjevač će privremeno, do utvrđivanja novog vlasnika, nastaviti sa snabdijevanjem fizičkog ili pravnog lica, nenasljednika, koje koristi nekretninu - potrošački objekat, ukoliko ovaj uredno izmiruje obaveze iz ugovora o snabdijevanju. O ovakvom načinu snabdjevanja javni snabdjevač može, sa fizičkim ili pravnim licem koje koristi nekretninu/potrošački objekat, da zaključi ugovor o snabdijevanju na određeno vrijeme.

Ukoliko u roku od 90 dana od saznanja za smrt kupca ili prestanka pravnog lica ne bude zaključen ugovor u skladu sa st. 2 ili 3 ovog člana, javni snabdjevač može zahtijevati od nadležnog mrežnog operatora da isključi mjerno mjesto.

Član 26

Do raskida ugovora o snabdijevanju može doći: na zahtjev tarifnog kupca po postupanju javnog snabdjevača.

Član 27

Kupac koji želi da raskine ugovor o snabdijevanju, dužan je da javnom snabdjevaču podnese zahtjev u pisanoj formi, uz obavezan otkazni rok od 15 dana.

Javni snabdjevač će nakon dobijanja zahtjeva obezbijediti očitavanje stanja brojila i ispostaviti kupcu račun, zaključno sa danom raskida ugovora.

Tarifni kupac koji nije otkazao ugovor na propisani način i/ili nije omogućio blagovremeno očitavanje brojila, usljed čega javni snabdjevač nije mogao da mu ispostavi račun u skladu sa stavom 2 ovog člana, dužan je da plati svu električnu energiju utrošenu do dana očitavanja brojila.

Član 28

Javni snabdjevač ima pravo da raskine ugovor o snabdijevanju ukoliko:

- su dostavljeni podaci netačni ili nepotpuni i onemogućavaju uredno izvršavanje ugovornih obaveza, a tarifni kupac nije u zadatom roku izvršio potrebne ispravke,
- tarifni kupac, kojem je najavljeno obustavljanje snabdijevanja, nije u datom roku otklonio razloge obustave.

Javni snabdjevač će najmanje 8 dana prije raskida ugovora u skladu sa stavom 1 ovog člana obavijestiti o tome nadležnog mrežnog operatora, uz zahtjev da isključi kupca sa mreže.

Član 29

Kupac koji za obračunsko mjerno mjesto koje je isključeno nakon prestanka važenja ugovora o snabdijevanju po bilo kom osnovu, ne zaključi novi ugovor o snabdijevanju u roku od tri godine po isključenju, gubi status kupca.

Ponovno sticanje statusa kupca ostvaruje se u skladu sa članom 5 ovih pravila.

Obračun i način plaćanja

Član 30

U utvrđenom obračunskom periodu, javni snabdjevač na osnovu očitanih mjernih podataka, vrši obračun i kupcu ispostavlja račun za električnu energiju u skladu sa važećim tarifama.

Račun kojeg javni snabdjevač ispostavlja kupcu obavezno sadrži:

- naziv/ime i adresu javnog snabdjevača,
- žiro račun javnog snabdjevača,
- naziv/ime i adresu kupca (adresu dostavljanja),
- jedinstveni potrošački i identifikacioni broj brojila,
- obračunski period, mjesto i datum ispostavljanja računa,
- prikaz svih elemenata računa (cijene, naknade, porezi, subvencije, popusti, kamate),
- obavještenje o promjenama tarifa ili drugih elemenata računa koje su izvršene od ispostavljanja prethodnog računa kupcu,
- pouku o obavezama kupca,
- pouku o pravima kupca i načinu njihovog ostvarivanja u slučaju spora.

Javni snabdjevač je dužan da kopije svih računa čuva u skladu sa važećim propisima.

Član 31

Ukoliko tokom obračunskog perioda dođe do promjene tarifa, raskida ugovora o snabdijevanju električnom energijom i slično, javni snabdjevač je dužan da očitavanje mjernih uređaja organizuje u najkraćem mogućem roku.

Član 32

U slučaju kada obračunski period traje kraće od mjesec dana, obračun vršnog opterećenja, kada se obračunska snaga mjeri, vrši se na osnovu očitanih stanja srazmjerno dužini obračunskog perioda u odnosu na cijeli mjesec.

Član 33

Kupac je dužan da račun za utrošenu električnu energiju plati u roku od 8 dana od dana dostavljanja računa.

Član 34

Kupac ima pravo prigovora na račun koji mu je dostavio javni snabdjevač.

Prigovor iz stava 1 ovog člana podnosi se u pisanoj formi u roku od 8 dana od dana urednog dostavljanja računa. Javni snabdjevač je dužan da se u roku od 15 dana izjasni o prigovoru kupca i da ga o tome obavijesti u pisanoj formi.

Ako javni snabdjevač uvaži prigovor kupca, djelimično ili u cjelosti, dužan je da kupcu koji je platio račun vrati prekomjerno naplaćeni iznos ili da račun za naredni obračunski period umanja za odgovarajuću količinu električne energije po cijenama iz obračunskog perioda na koji se prigovor odnosi.

Za slučaj iz stava 3 ovog člana, javni snabdjevač je dužan da obezbijedi da potrošaču ne budu uskraćene subvencije i druge pogodnosti na koje ima pravo.

Član 35

U slučaju da je do pogrešnog obračuna potrošnje električne energije došlo usljed tehničke neispravnosti na mjernim uređajima koju nije izazvao kupac, javni snabdjevač će po sopstvenoj inicijativi, na zahtjev operatora distribucije ili na zahtjev kupca, uz prethodno pribavljeni nalaz nadležnog mrežnog operatora uraditi ponovni obračun, za period za koji je konstatovana tehnička neispravnost.

Ako priroda tehničke neispravnosti to omogućava, ponovni obračun će biti urađen ispravkom kojom se otklanja uticaj tehničke neispravnosti.

U ostalim slučajevima, kao osnova za ponovni obračun biće uzete energetske vrijednosti ostvarene u istom obračunskom periodu prethodne godine, uvažavajući porast potrošnje kod kategorije kojoj kupac pripada.

Član 36

Javni snabdjevač može tarifnom kupcu koji ne plati račun u propisanom roku zaračunati kamatu, u skladu sa propisima.

Obustava snabdijevanja zbog neplaćanja računa

Član 37

Ako kupac ne plati dostavljeni račun u roku iz člana 33 ovih pravila, javni snabdjevač će mu po isteku 8 dana od isteka roka za plaćanje dostaviti upozorenje o isključenju.

Upozorenje o isključenju se dostavlja u pisanoj formi, kao zaseban akt.

Ako ni po isteku 8 dana od dana dostavljanja upozorenja iz stava 2 ovog člana kupac ne plati račun, javni snabdjevač ima pravo da mu obustavi snabdijevanje, vodeći pritom računa da obustavu ne može započeti na dan uoči, niti u dane vikenda ili praznika.

Ukoliko javni snabdjevač nije dostavio kupcu upozorenje o isključenju u skladu sa st. 1 i 2 ovog člana, ne može mu obustaviti snabdijevanje zbog neplaćanja.

Izuzetno, u slučaju da račun ne plati kupac čiji bi prekid rada usljed obustave snabdijevanja doveo do neposredne opasnosti po život i zdravlje većeg broja ljudi (domovi zdravlja, bolnice, medicinski centri, zavodi za zaštitu zdravlja, zavodi za socijalnu i zdravstvenu zaštitu, zavodi za transfuziju krvi, zavodi za proizvodnju i ispitivanje lijekova i stanice za hitnu medicinsku pomoć), javni snabdjevač će dostaviti i drugo upozorenje o isključenju u roku ne kraćem od 8 dana po dostavljanju prvog upozorenja.

Obustavljanje snabdijevanja se obavlja isključivanjem sa mreže koje po nalogu javnog snabdjevača izvodi nadležni mrežni operator.

Javni snabdjevač ne može tarifnom kupcu obustaviti snabdijevanje električnom energijom zbog duga koji je utvrđen pravnosnažanom odlukom nadležnog suda, a čije izvršenje snabdjevač ima pravo da traži od nadležnog organa u skladu sa zakonskom regulativom.

Član 38

Kupac stiče pravo na ponovno snabdijevanje nakon izmirenja duga za koji je upozoren i zbog kojeg mu je snabdijevanje obustavljeno, odnosno kada je sa javnim snabdjevačem postigao sporazum o izmirenju tog duga.

Pod sporazumom o izmirenju duga smatra se pravno valjan, tj. obostrano potpisan i ovjeren, obavezujući dokument kojim su precizno utvrđeni svi uslovi plaćanja duga, kao i sankcije za slučaj nepridržavanja.

Javni snabdjevač će tarifnog kupca ponovo početi da snabdijeva najkasnije u roku od 48 sati od otklanjanja uzroka zbog kojih mu je snabdijevanje obustavljeno.

Opravdani troškovi ponovnog priključenja na mrežu padaju na teret kupca.

Član 39

Ako se utvrdi da je javni snabdjevač kupcu neosnovano obustavio snabdijevanje električnom energijom, dužan je da u najkraćem mogućem roku, koji ne može biti duži od 24 sata, nastavi sa snabdijevanjem.

U slučaju iz stava 1 ovog člana kupac ima pravo na naknadu štete koja mu je prčinjena.

Član 40

Proceduru izmirenja duga i proceduru ponovnog priključenja iz člana 38, kao i postupak (metodologiju) nadoknade štete iz člana 39, utvrđuje javni snabdjevač.

III SNABDIJEVANJE KVALIFIKOVANIH KUPACA NA TRŽIŠTU

Opšte odredbe

Član 41

Snabdjevač je energetski subjekat koji svoju licenciranu djelatnost - snabdijevanje kvalifikovanih kupaca električnom energijom, obavlja kao javnu uslugu, na tržišnim principima.

Kvalifikovani kupci su oni koji slobodno mogu da odaberu snabdjevača kod kojeg će kupovati električnu energiju i imaju pravo da promijene snabdjevača.

Licencu za obavljanje djelatnosti snabdjevaču izdaje Agencija.

Uslovi snabdijevanja

Član 42

Snabdjevač kvalifikovanih kupaca električnu energiju za snabdijevanje obezbjeđuje kupovinom na tržištu.

Član 43

Snabdjevač je dužan da objavi (na svojoj mail-strani ili na drugi način) opšte uslove za snabdijevanje, koji uključuju tarife, naknade, način plaćanja i dr.

Prije početka snabdijevanja, kvalifikovani kupac i odabrani snabdjevač zaključuju ugovor o snabdijevanju.

Član 44

Snabdjevač će svakom kvalifikovanom kupcu koji ima zaključen ugovor o priključenju sa nadležnim mrežnim operatorom, na njegov zahtjev, ponuditi uslove za snabdijevanje električnom energijom.

Zahtjev za snabdijevanje se podnosi na obrascu koji propisuje snabdjevač i kojeg je dužan da uruči svakom zainteresovanom kupcu. Obrazac obavezno sadrži i spisak potrebnih dokumenata koja se podnose uz zahtjev.

Snabdjevač će podnosiocu zahtjeva iz stava 1 ovog člana, u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva, dostaviti uslove za pružanje usluge snabdijevanja i predlog ugovora o snabdijevanju.

Ukoliko raspolaže podacima koji nedvosmisleno ukazuju da postoji opravdan rizik za snabdijevanje potencijalnog kupca, snabdjevač može da odbije njegov zahtjev uz valjanu argumentaciju.

Član 45

Snabdjevač je dužan da:

- zaključi sa svakim kupcem ugovor o snabdijevanju,
- pruža usluge kupcima u skladu sa propisima i tehničkim standardima, saglasno mrežnim kodeksima,
- obavijesti kupca o svakoj promjeni cijene i drugih uslova snabdijevanja, pisanim putem, najmanje 30 dana prije njihovog stupanja na snagu,
- utvrdi i primjenjuje sistem za vođenje i ažuriranje dokumentacije, pojedinačno za svakog kupca, u vezi sa očitavanjem brojila, fakturisanjem i naplatom, kao i svaku drugu dokumentaciju predviđenu zakonom, kodeksima, Tržišnim pravilima i drugim relevantnim aktima,
- uspostavi sistem za pružanje usluga kupcima koji će uključivati način dostavljanja računa, davanja informacija i savjeta, kao i odgovora na pitanja uključujući i kvalitet usluga,
- utvrdi postupak za rješavanje prigovora u prvom stepenu,
- izvršava obaveze iz ugovora o snabdijevanju.

Član 46

Kvalifikovani kupac je dužan da:

- zaključi ugovor sa svojim snabdjevačem,
 - plaća račune i izvršava druge obaveze u rokovima utvrđenim ugovorom o snabdijevanju električnom energijom.
- Kupac ima pravo da:
- podnese prigovor snabdjevaču, odnosno, u drugom stepenu, žalbu Agenciji ukoliko sporno pitanje nije predmet ugovornog odnosa sa snabdjevačem,
 - traži naknadu od snabdjevača za slučaj prekida ili nekvalitetnog snabdijevanja, u skladu sa zaključenim ugovorom o snabdijevanju i standardima pružanja usluga u pogledu sigurnosti i kvaliteta.

Ugovor o snabdijevanju

Član 47

Međusobna prava i obaveze kupac i snabdjevač regulišu ugovorom o snabdijevanju.

Ugovor o snabdijevanju električnom energijom obavezno sadrži:

- naziv, matični broj i adresu snabdjevača, naziv, matični broj, adresu kupca i adresu dostavljanja računa,
- jedinstveni potrošački i identifikacioni broj brojila,
- ime odgovornog lica,
- PIB i registracioni broj kod privrednog suda,
- poslovnu banku i broj žiro računa,
- broj ugovora o priključenju kupca na mrežu,
- kategoriju potrošnje kojoj kupac pripada, mjesto isporuke, mjesto mjerenja i karakteristike mjerne opreme,
- maksimalnu ugovorenu snagu i ugovorenu količinu energije, u skladu sa ugovorom o priključenju,
- period očitavanja brojila,
- način obračuna i obračunski period,
- obračun odstupanja od ugovorenih energetske veličine,
- način i vrijeme dostavljanja računa, način informisanja potrošača o promjeni tarife,
- visinu i način plaćanja naknade u slučaju neispunjavanja uslova ugovora bilo koje ugovorne strane,
- uslove po kojima se može ograničiti ili obustaviti snabdijevanje kupca,
- odredbu o načinu rješavanja sporova nastalih iz ugovora,
- trajanje ugovora i uslove za njegovo obnavljanje ili raskid i sl.

Ugovor iz stava 2 ovog člana zaključuje se za svako obračunsko mjesto, pri čemu se jedan ugovor može odnositi na jedno, više ili sva obračunska mjerna mjesta kupca.

Na jednom mjernom mjestu, kupac može zaključiti ugovor samo sa jednim snabdjevačem.

O zaključenom ugovoru sa kvalifikovanim kupcem, snabdjevač obavještava nadležnog mrežnog operatora najkasnije 8 dana prije početka snabdijevanja.

Član 48

Ugovor o korišćenju mreže sa nadležnim mrežnim operatorom, u ime kvalifikovanog kupca zaključuje njegov snabdjevač.

Tarife za korišćenje prenosne mreže i tarife za korišćenje distributivne mreže utvrđuje Agencija.

Promjena snabdjevača a) Prava i obaveze kvalifikovanog kupca

Član 49

Kvalifikovani kupac ima pravo da izabere i promijeni svog snabdjevača bez nadoknade, u skladu sa ovim pravilima.

Član 50

U slučaju da je ugovor o snabdijevanju kvalifikovanog kupca prestao da važi zbog prestanka rada snabdjevača ili iz nekih drugih okolnosti na koje kupac nije mogao da utiče, kvalifikovani kupac ima pravo na privremeno snabdijevanje električnom energijom kod javnog snabdjevača koji, ujedno, obavlja i funkciju snabdjevača posljednjeg izbora, dok ne pronađe novog snabdjevača.

Principi i pravila rada snabdjevača posljednjeg izbora utvrđeni su u poglavlju II ovih pravila.

Član 51

Kada kvalifikovani kupac odluči da promijeni snabdjevača, dužan je da novom snabdjevaču kod kojeg želi da se snabdijeva, podnese zahtjev u pisanoj formi, na obrascu propisanom od strane snabdjevača. Istovremeno, dužan je da o svojoj namjeri da promijeni snabdjevača, obavijesti i snabdjevača koji ga je do tada snabdijevao.

Zahtjev za raskid ugovora sa postojećim snabdjevačem, kao i zahtjev za zaključenje ugovora sa novim snabdjevačem, kvalifikovani kupac može podnijeti najkasnije 45 dana prije traženog dana raskida ugovora.

b) Prava i obaveze snabdjevača

Član 52

Snabdjevač, koji od kvalifikovanog kupca kojeg snabdijeva, dobije zahtjev za raskid ugovora o snabdijevanju radi prelaska kod drugog snabdjevača, dužan je da u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva od strane kvalifikovanog kupca, sve podatke potrebne za okončanje postupka raskida ugovora stavi na raspolaganje operatoru prenosnog ili distributivnog sistema i novom snabdjevaču.

Podaci iz prethodnog stava odnose se na kategoriju kvalifikovanog kupca, karakteristike brojila kupca, godišnju potrošnju, način mjerenja, sezonske i dnevne profile potrošnje, očitano stanje na brojilu i druge podatke o kupcu koje može zatražiti nadležni mrežni operator i/ili operator tržišta.

Član 53

Snabdjevač čiji je ugovor u postupku raskidanja, ne može postavljati posebne uslove (van ugovora) za raskid ugovora, uključujući neplaćene obaveze i dužan je da nastavi snabdijevanje kupca sve do okončanja postupka promjene snabdjevača, o čemu će ga obavijestiti nadležni mrežni operator.

Član 54

Kada snabdjevač od kvalifikovanog kupca dobije zahtjev za snabdijevanje električnom energijom, dužan je u roku od 15 dana od dobijanja zahtjeva budućem kupcu dostavi ponudu koja sadrži podatke o tarifi za električnu energiju, sve naknade koje se plaćaju snabdjevaču i mrežnim operatorima, kao i sve termine i rokove koji će se primjenjivati u periodu snabdijevanja.

Uz ponudu iz stava 1. ovog člana, snabdjevač dostavlja kupcu i prijedlog ugovora o snabdijevanju.

Član 55

Kvalifikovani kupac može promijeniti snabdjevača samo sa danom završetka/početka obračunskog perioda, kada se obavezno vrši očitavanje brojila kvalifikovanog kupca koji mijenja snabdjevača.

Dan očitavanja brojila ujedno je i dan početka primjene novog ugovora o snabdijevanju, odnosno očitano stanje brojila istovremeno predstavlja krajnje stanje prema prethodnom i početno stanje prema novom ugovoru o snabdijevanju.

Odmah po zaključenju novog ugovora o snabdijevanju, prethodni i novi snabdjevač su dužni da o promjenama obavijeste nadležnog mrežnog operatora i operatora tržišta.

Član 56

Novi snabdjevač je dužan da ugovor o snabdijevanju, osim komercijalnih podataka, dostavi nadležnom mrežnom operatoru najkasnije 15 dana prije početka primjene.

Mrežni operator dužan je u roku od 8 dana od prijema novog ugovora o snabdijevanju, dati pisanu saglasnost o usklađenosti tog ugovora s ugovorom o priključenju, kao i ugovorom o korišćenju mreže ili u istom roku obavijestiti podnosioca zahtjeva o potrebnim promjenama u ugovoru na koji je zatražena saglasnost.

Nakon potvrđivanja usklađenosti novog ugovora o snabdijevanju sa ugovorom o priključenju, odnosno ugovorom o korišćenju mreže, nadležni mrežni operator dužan je da obavijesti prethodnog snabdjevača o zaključenju novog ugovora o snabdijevanju s drugim snabdjevačem, te da izvrši očitavanje brojila na obračunskom mjernom mjestu i podatke dostavi prethodnom i novom snabdjevaču, kupcu i operatoru tržišta.

Nakon početka primjene novog ugovora o snabdijevanju, prethodni snabdjevač više nema pravo uvida u mjerne

podatke kvalifikovanog kupca.

Član 57

Novi snabdjevač, nakon zaključivanja ugovora sa kupcem, dužan je da izvršava sve uslove i zahtjeve u vezi sa balansiranjem sistema, propisane Tržišnim pravilima.

IV POSTUPANJE U SLUČAJU NEOVLAŠĆENE POTROŠNJE

Član 58

Nadležni mrežni operator, odnosno operator prenosa ili operator distribucije će isključiti kupca sa mreže ukoliko redovnom kontrolom, odnosno prilikom očitavanja brojila ustanovi da:

1. je priključen na elektroenergetsku mrežu bez zaključenog ugovora o priključenju,
2. troši električnu energiju mimo uslova iz ugovora o priključenju na mrežu, odnosno ugovora o snabdijevanju,
3. troši električnu energiju bez mjernih uređaja ili mimo njih,
4. da je izveo ili omogućio izvođenje intervencija na mjernim uređajima, kojima je onemogućio registriranje ukupne utrošene energije,
5. uskratio ili onemogućio ovlaštenim licima operatora distribucije ili snabdjevača pristup mjernim ili zaštitnim uređajima,
6. se kupac samovoljno priključio na mrežu ili preko svojih instalacija neovlašćeno priključio drugog potrošača električne energije,
7. njegov priključak na mrežu ne ispunjava propisane tehničke uslove,
8. svojim objektima ugrožava normalnu isporuku električne energije drugim kupcima,
9. ne sprovodi propisane mjere štednje i ograničenja isporuke električne energije, u slučaju proglašenja takve situacije,
10. koristi neprijavljene potrošačke uređaje ili uređaje sa većom snagom od snage odobrene ugovorom o priključenju na mrežu, ako njihova snaga služi kao osnov za određivanje obračunske snage.

U slučajevima iz stava 1, tač. 2, 8, 9. i 10. ovog člana, kupac prije isključenja mora biti upozoren na nedostatke, odnosno nepravilnosti zbog kojih može biti isključen sa mreže, uz primjeren rok za otklanjanje tih nepravilnosti, odnosno nedostataka.

Izuzetno od odredbe stava 2 ovog člana, u slučaju iz stava 1, tačka 7, nadležni mrežni operator može kupca isključiti sa mreže i bez prethodnog upozorenja, ako se radi o tehničkoj neispravnosti koja predstavlja opasnost za ljudske živote i imovinu.

Isključivanje tarifnog kupca sa mreže izvodi se na način koji onemogućava njegovo ponovno neovlašćeno priključenje na električnu mrežu, vodeći računa da se ovim isključenjem ne ometa normalna isporuka električne energije drugim kupcima.

Član 59

U slučajevima iz člana 58 stav 1, tač. 1, 3 i 4, pored isključenja kupca sa mreže, od njega će biti naplaćena i neovlašćeno preuzeta električna energija.

U slučaju iz člana 58, stav 1 tačka 1, neovlašćena potrošnja će se obračunati na osnovu očitano stanja na brojilu.

Ako se ne može tačno utvrditi početak neovlašćene potrošnje u slučaju iz člana 58, stav 1 tačka 3, uzeće se da ona traje od poslednjeg pregleda mjernih uređaja, a najduže za period od tri mjeseca, odnosno šest mjeseci za kupce iz člana 21 ovih pravila.

Način obračuna i naplate neovlašćeno preuzete električne energije bliže će se urediti posebnom metodologijom koju donosi nadležni mrežni operator, a odobrava je Agencija.

Nadležni mrežni operator je obavezan da metodologiju iz stava 4 ovog člana donese najkasnije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovih pravila.

Član 60

Mrežni operator ima pravo na naknadu od kupca svih troškova prouzrokovanih utvrđivanjem i naplatom neovlašćene potrošnje, kao i njegovim ponovnim priključenjem.

Član 61

Kupac stiče pravo na ponovno priključenje na mrežu otklanjanjem uzroka zbog kojih je isključen.

Pod otklanjanjem uzroka u smislu stava 1 ovog člana smatra se da su otklonjeni uočeni tehnički nedostaci i da je kupac platio račun za neovlašćenu potrošnju ili je sa javnim snabdjevačem postigao sporazum o izmirenju duga.

V PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 62

Danom stupanja na snagu ovih pravila prestaju da važe Pravila o snabdijevanju električnom energijom ("Službeni list RCG", broj 13/05), osim člana 26 koji će se primjenjivati do donošenja metodologije iz člana 59, stav 4 ovih pravila.

Član 63

Ova pravila će biti objavljena u "Službenom listu Crne Gore" i na internet strani agencije.

Član 64

Ova pravila stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 09/1736-2

Podgorica, 30.07. 2009. godine

Regulatorna Agencija za energetiku

Predsjedavajući Odbora Agencije, Dragan Bojović, s.r.